

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9Co/281/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4214210702
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Radošická Vallová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2016:4214210702.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Ingrid Radošickej Vallovej a členiek senátu JUDr. Kataríny Marčekovej a Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovej, v právnej veci navrhovateľa: EOS KSI Slovensko, s. r. o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpený TOMÁŠ KUŠNÍR, s. r. o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 36 613 843, proti odporcovi: S. P., nar. XX. XX. XXXX, bytom L. XX/XX, B. A., za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu: VŠEOBECNÁ OCHRANA PRÁV SPOTREBITEĽOV, so sídlom Šafárikovo nám. 7, Bratislava, IČO: 42 362 962, zast. JUDr. Bohdanom Jakubisom, advokátom, so sídlom Dobrovičova 13, Bratislava, o zaplatenie 112,53 eura s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Komárno zo dňa 22. októbra 2014 č. k. 15C/175/2014-59, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa návrh zamietol a odporcovi náhradu trov konania nepriznal. Svoje rozhodnutie po právnej stránke odôvodnil ustanoveniami § 52 ods. 1, 2, 3, 4, § 53 ods. 1, 2, 3, 4 písm. a/, k/, ods. 5 § 100 ods. 1, § 101, § 103 Občianskeho zákonníka, § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Uviedol, že predmetom konania je zaplatenie dlžnej sumy vo výške 112,53 eura vyplývajúcej z povinnosti odporcu splácať poskytnutý úver. Súd na právny vzťah založený uvedenou zmluvou aplikoval Občiansky zákonník, keďže predmetnú zmluvu považoval za spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 Občianskeho zákonníka. Na základe úverovej zmluvy mal súd preukázané, že odporcovi bola poskytnutá finančná čiastka vo výške 1.497,88 eura. Postupca postúpil pohľadávku vo výške 1.497,88 eura navrhovateľovi dňa 27. 06. 2012, pričom v prílohe č. 1 zo dňa 28. 06. 2012 k zmluve o postúpení pohľadávky už bolo uvedené, že odporca je v omeškaní 1293 dní a úver bol splatný dňa 10. 08. 2010. Navrhovateľ si v predmetnom konaní uplatnil splátky úveru splatné od 10. 06. 2010 do 10. 08. 2010 v počte 3 a celkovej výške 112,53 eura. Nakoľko však návrh vo veci samej bol podaný súdu dňa 03. 06. 2014, súd konštatoval, že pohľadávka navrhovateľa je v celom rozsahu premlčaná a vzhľadom na ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. v znení účinnom od 01. 05. 2014 nie je možné priznať navrhovateľovi úspech. V uvedenej veci navrhovateľ žiadal zaviazat' odporcu na zaplatenie sumy 112,53 eura, t. j. splátky úveru splatné od 10. 06. 2010 do 10. 08. 2010 v počte 3. Keďže uvedené tri splátky boli splatné už dňa 10. 06. 2010, dňa 10. 07. 2010 a dňa 10. 08. 2010 a navrhovateľ až dňa 03. 06. 2014 podal na súd žalobu o zaplatenie dlžnej sumy, všeobecná trojročná premlčacia doba navrhovateľovi už uplynula, preto súd, konštatujúc uplynutie premlčacej lehoty podľa ustanovenia § 5b zákona č. 250/2007 Z. z., uplatnené právo navrhovateľovi nepriznal a návrh zamietol. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 OSP, keď v konaní úspešnému odporcovi náhradu trov konania nepriznal, keďže si náhradu žiadnych trov neuplatnil a v súvislosti s týmto konaním mu ani žiadne trovy nevznikli.

Rozsudok súdu prvého stupňa napadol v zákonnej lehote odvolaním navrhovateľ, domáhajúc sa ním jeho zmeny tak, že súd návrhu v celom rozsahu vyhovie, resp. domáhajúc sa zrušenia napadnutého rozhodnutia a vrátenia veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Výtkol súdu prvého stupňa nesprávne právne posúdenie veci a nedostatočne zistený skutkový stav, keď súd prvého stupňa na daný prípad nesprávne aplikoval ustanovenia Občianskeho zákonníka týkajúce sa premlčacej doby, nakoľko bolo potrebné aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka, keďže ide o zmluvu o úvere, a teda absolútny obchodno-závazkový vzťah aj napriek tomu, že jednou zo zmluvných strán je spotrebiteľ. Predmetná úverová zmluva bola uzatvorená dňa 17. 08. 2005, pričom v období do 31. 12. 2007 sa vzťahovali ustanovenia § 52 až 54 Občianskeho zákonníka len na kúpnu zmluvu, zmluvu o dielo a na iné zmluvy upravené v 8. časti Občianskeho zákonníka, ako aj na zmluvu podľa § 55 Občianskeho zákonníka. Zmluva o úvere bola upravená v Obchodnom zákonníku. Novelizovaným ustanovením § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa nespravujú nároky vzniknuté pred 01. 01. 2008 a neposudzuje sa ani platnosť právnych úkonov vzniknutých pred 01. 01. 2008. To znamená, že pokiaľ pred dňom 01. 01. 2008 bola uzatvorená zmluva o úvere, kde bol dlžník spotrebiteľom, tak ako v danom prípade, nie je možné práva a povinnosti vzniknuté pred 01. 01. 2008 z tejto zmluvy posudzovať podľa ustanovenia § 52 až § 54 Občianskeho zákonníka, ale tieto právne vzťahy sa spravujú ustanoveniami Obchodného zákonníka bez ohľadu na povahu účastníkov. Navrhovateľ poukázal na rozhodnutia NS SR sp. zn. 2MCdo/3/2011 z 28. 04. 2011, sp. zn. 6MCdo/4/2012 zo dňa 27. 03. 2013, ako i rozhodnutia krajských súdov, a to Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15Co/132/2013 zo dňa 21. 11. 2013, sp. zn. 15Co/28/2013 zo dňa 30. 10. 2013, Krajského súdu v Trnave sp. zn. 9Co/138/2013 zo dňa 20. 02. 2014. Na daný prípad je preto nutné aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka.

Písomné vyjadrenie k odvolaniu navrhovateľa podané nebolo.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP), viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP) prejednal odvolanie navrhovateľa bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP s verejným vyhlásením rozhodnutia a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné a o odvolaní navrhovateľa rozhodol tak, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správny potvrdil.

Predmetom konania je návrh navrhovateľa na zaplatenie sumy 112,53 eura spolu s úrokom z omeškania zo splátok za obdobie od 11. 06. 2010 do 10. 08. 2010 vo výške 0,83 eura a ročným úrokom z omeškania vo výške 9% zo sumy 112,53 eura od 11. 08. 2010 do zaplatenia, ako i náhrady trov konania. Z odôvodnenia návrhu vyplýva, že na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 27. 06. 2012 medzi postupcom Slovenská sporiteľňa a. s., Tomášikova 48, Bratislava a navrhovateľom postúpil postupca na navrhovateľa pohľadávku voči odporcovi. Postupca a odporca uzatvorili dňa 17. 08. 2005 Zmluvu č. 212068277, na základe ktorej Slovenská sporiteľňa a. s. poskytla odporcovi peňažné prostriedky. Pohľadávka navrhovateľa ku dňu postúpenia pohľadávky predstavovala sumu 1.497,88 eura, ktorá pozostávala z istiny 949,86 eura, riadneho úroku 183,93 eura, úroku z omeškania 364,09 eura. V tomto konaní si navrhovateľ uplatňuje splátky úveru splatné od 10. 06. 2010 do 10. 08. 2010 v počte 3 a v celkovej výške 112,53 eura. Zo splatných splátok úveru a na základe uhradených platieb si navrhovateľ vyčíslil úrok z omeškania vo výške 9% zo sumy 37,51 eura od 11. 06. 2010 do 10. 08. 2010 vo výške 0,55 eura, 9% zo sumy 37,51 eura od 11. 07. 2010 do 10. 08. 2010 vo výške 0,28 eura, 9% zo sumy 112,53 eura od 11. 08. 2010 do zaplatenia.

Podľa § 219 ods. 1 OSP odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 212 ods. 1 OSP odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný.

Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnu, tak aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať nielen zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté konanie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania (ktoré účastník môže meniť a dopĺňať len do uplynutia odvolacej lehoty). Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu. Ustanovenie § 212 ods. 2 vymedzuje výnimky, kedy odvolací súd nie je viazaný rozsahom podaného odvolania. Ide o výnimky len vo vzťahu k rozsahu podaného

odvolania, pričom dôvodmi podaného odvolania je odvolací súd viazaný vždy. Na vady konania pred súdom prvého stupňa prihliadne odvolací súd len vtedy, ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. To znamená, že pokiaľ sa v konaní pred súdom prvého stupňa síce vyskytli vady, ale ktoré nemali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, potom odvolací súd na tieto vady neprihliadne.

Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa právo premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až § 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa ustanovenia § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa (ktoré nadobudlo účinnosť 1. mája 2014) orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Po prejednaní veci odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je vo výroku vecne správne. Súd prvého stupňa správne skonštatoval, že nárok navrhovateľa na plnenie, uplatnený podaným návrhom, doručeným súdu prvého stupňa dňa 03. 06. 2014, je premlčaný, z ktorého dôvodu správne podaný návrh zamietol. Spornou, s ohľadom na dôvody podaného odvolania navrhovateľa, ostala otázka, či predmetná zmluva o úvere uzatvorená medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporcom dňa 17. 08. 2005, je svojou povahou zmluvou spotrebiteľskou a či sa predmetný právny vzťah, ako aj vzťahy z neho vyplývajúce posudzujú podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka, resp. zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch alebo príslušných ustanovení Obchodného zákonníka. Z obsahu spisu v prejednávanej veci je pritom zrejmé, že právny predchodca navrhovateľa pri uzatváraní zmluvy o úvere vystupoval ako veriteľ, t. j. ako osoba, ktorá konala v rámci svojej podnikateľskej činnosti a odporca vystupoval ako spotrebiteľ, t. j. ako osoba, ktorá nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Je pritom nesporné, že predmetná zmluva o úvere má podobu štandardnej formulárovej zmluvy, ktorá je typická tým, že sa uzatvára vo viacerých prípadoch a že spotrebiteľ spravidla jej obsah nemení, pričom všeobecné obchodné podmienky sú priamo prílohou takto uzatvárajúcej zmluvy. Spotrebiteľskou zmluvou je teda akákoľvek súkromnoprávna zmluva s uvedenými znakmi, a to bez ohľadu na to, či je upravená v Občianskom zákonníku, Obchodnom zákonníku alebo v inom osobitnom zákone. Podľa § 2 písm. a/ zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch je spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme. S poukazom na uvedené je predmetnú zmluvu o úvere potrebné považovať svojou povahou za zmluvu spotrebiteľskú. Aplikáciou zásady lex specialis derogat les generalis, t. j. pokiaľ špeciálny predpis obsahuje odlišnú právnu úpravu, má prednosť pred všeobecným zákonom, je špeciálnou právnou úpravou v prejednávanej veci zákon č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, ako i ustanovenie § 52 a nasledovné Občianskeho zákonníka upravujúce problematiku spotrebiteľského práva, ktorá má prednosť pred všeobecnou právnou úpravou, ktorou je v tomto prípade Obchodný zákonník, a preto je nevyhnutné posudzovať predmetný právny vzťah medzi účastníkmi konania podľa ustanovení Občianskeho zákonníka, keď medzi účastníkmi konania bola uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere v zmysle ustanovenia § 2 zákona č. 258/2001 Z. z., a teda aj otázka premlčania nároku navrhovateľa sa posudzuje podľa ustanovenia § 101 Občianskeho zákonníka.

K uvedenému odvolací súd udáva, že vzhľadom na splatnosť navrhovateľom uplatnených splátok úveru v tomto konaní (10. 06. 2010, 10. 07. 2010 a 10. 08. 2010) a dátum podania návrhu na súd dňa 03. 06. 2014, súd prvého stupňa dospel k správne právnemu záveru o premlčaní nároku navrhovateľa na ním požadované plnenie, čo správne viedlo k zamietnutiu návrhu v celom rozsahu. Súd prvého stupňa správne na danú právnu vec aplikoval ustanovenie § 5b zákona č. 270/2005 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, účinné od 01. 05. 2014 a následne posúdil premlčanie nároku navrhovateľa ex offa, keď je potrebné vychádzať z toho, že právny predpis (zákon č. 250/2007 Z. z.), ktorého súčasťou je ustanovenie § 5b, nemá prechodné ustanovenia, z ktorého dôvodu je namieste ustáliť taký záver, že od účinnosti tohto ustanovenia sa toto ustanovenie vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred týmto dňom. Odvolací súd

v tejto súvislosti poukazuje i na rozhodovaciu činnosť Najvyššieho súdu SR (napr. rozhodnutie sp. zn. 3MCdo/12/2014).

Záverom odvolací súd udáva, že i napriek tomu, že súd prvého stupňa právny vzťah založený medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporcom na základe Zmluvy o úvere č. 212068277 neposúdil v zmysle ustanovenia § 2 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, ale v zmysle ustanovenia § 52 ods. 1 a nasl. Občianskeho zákonníka účinného od 01. 01. 2008, je zrejmé, že ani zrušenie napadnutého rozhodnutia odvolacím súdom a vrátenie veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie by nevedlo k iným právnym záverom ako tým, že s ohľadom na ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa s poukazom i na ustanovenie § 52 ods. 2 veta tretia Občianskeho zákonníka, by bol súd prvého stupňa ako orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy povinný ex offio prihliadnuť na zákonný dôvod, ktorý bráni priznať plnenie požadované žalobou, pričom prihliadajúc na ustanovenie § 52 ods. 2 veta tretia Občianskeho zákonníka na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Odvolací súd opätovne pripomína, že obe tieto ustanovenia nadobudli účinnosť 01. 05. 2014 a právne predpisy, ktorých súčasťou sú, nemajú prechodné ustanovenia, čo znamená, že od ich účinnosti sa vzťahujú aj na právne vzťahy založené pred týmto dňom.

S ohľadom na dôvody uvedené vyššie, odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správny potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 OSP v spojení s § 142 ods. 1 OSP tak, že v odvolacom konaní plne úspešnému odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, nakoľko si trovy odvolacieho konania neuplatnil.

Toto rozhodnutie bolo v senáte prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.